

Apărarea: va crea UE o armată europeană?

Nu există o armată europeană, iar apărarea rămâne o competență națională exclusivă. În contextul actual, UE a luat măsuri de stimulare a cooperării în domeniul apărării.

Photo by European Defence Agency

Din 2016 a avut loc un progres semnificativ în domeniul securității și apărării în Uniunea Europeană cu mai multe inițiative UE concrete pentru stimularea cooperării și consolidarea capacității Europei de a se auto-apăra. Citiți în articolul nostru despre ultimele evoluții în acest domeniu.

Așteptări mari pentru apărarea UE

81%

dintre cetățenii UE sunt în favoarea unei politici de securitate și apărare comună

Marea majoritate a cetățenilor UE (81%) sunt în favoarea unei politici comune de apărare și securitate, aceasta având susținerea a cel puțin două treimi din cetățeni în fiecare țară, potrivit datelor publicate de Eurobarometru în 2022. Aproximativ 93% sunt de acord că țările ar trebui să acționeze împreună pentru a apăra teritoriul UE, iar 85% doresc sporirea cooperării în domeniul apărării la nivelul UE.

Liderii UE își dau seama că niciun stat membru al UE nu poate aborda izolat amenințările actuale la adresa securității. Președintele francez, Emmanuel Macron, a luat [inițiativa unui proiect militar european comun în 2017](#), în timp ce cancelarul german, Angela Merkel a declarat în noiembrie 2018, în cadrul unui [discurs ținut în Parlamentul European](#), că „ar trebui să lucrăm la viziunea creării unei armate europene adecvate”. Trecerea către o uniune a securității și apărării a fost una dintre [prioritățile Comisiei von der Leyen](#).

Acțiunile UE pentru întărirea cooperării în domeniul apărării

Tratatul de la Lisabona prevede o politică UE comună în domeniul apărării [\[articolul 42\(2\) TEU\]](#). Însă Tratatul afirmă clar prioritatea politicii naționale în domeniul apărării, inclusiv statutul de membru NATO sau neutralitatea. Parlamentul European a susținut în mod constant mai multă cooperare, investiții sporite și punerea în comun a resurselor la nivelul UE pentru a proteja mai bine cetățenii europeni.

În ultimii ani, UE a început să implementeze inițiative ambițioase pentru furnizarea de resurse, stimularea eficienței, facilitarea cooperării și susținerea dezvoltării capacităților:

- Cooperarea structurată permanentă (PESCO) a fost [lansată în decembrie 2017](#). În prezent funcționează pe baza a 47 de [proiecte colaborative](#) cu angajamente obligatorii, inclusiv un Comandament Medical European, un Sistem de Supraveghere Maritimă, asistență reciprocă pentru echipele de securitate cibernetică și de reacție rapidă și o școală mixtă UE de informații.
- [Fondul european de apărare \(FEA\)](#) a fost [lansat în iunie 2017](#). Pentru prima dată, bugetul UE este utilizat pentru cofinanțarea cooperării în domeniul apărării. [Pe 29 aprilie 2021 deputații europeni au agreeat](#) finanțarea instrumentului cu un 7,9 miliarde EUR în cadrul bugetului pe termen lung (2021-2027).

- UE a consolidat [cooperarea cu NATO](#) pe proiecte din [șapte domenii](#), inclusiv securitatea cibernetică, exercițiile comune și combaterea terorismului.
- Există un plan de facilitare a [mobilității militare](#) între statele membre UE pentru a permite personalului militar și echipamentului să acționeze mai rapid ca răspuns la crize.
- Uniunea Europeană urmărește și eficientizarea finanțării misiunilor și operațiunilor civile și militare.
- Începând din iunie 2017 o nouă [capabilitate militară de planificare și conducere \(MPCC\)](#) a îmbunătățit gestionarea crizelor din UE.

Să cheltuim mai mult, să cheltuim mai bine, să cheltuim împreună

Țările UE investesc mai mult în achiziția de echipamente de apărare

Potrivit datelor publicate de Agenția Europeană de Apărare la 8 decembrie 2022, totalul cheltuielilor europene pentru apărare s-au situat la un nivel maxim de 214 miliarde EUR în 2021, în creștere cu 6% față de 2020, al șaptelea an consecutiv de creștere.

Potrivit raportului, cheltuielile pentru echipamente de apărare și cercetare și dezvoltare au crescut cu 16%, până la un nivel record de 52 de miliarde de euro.

UE își consolidează strategia comună de apărare

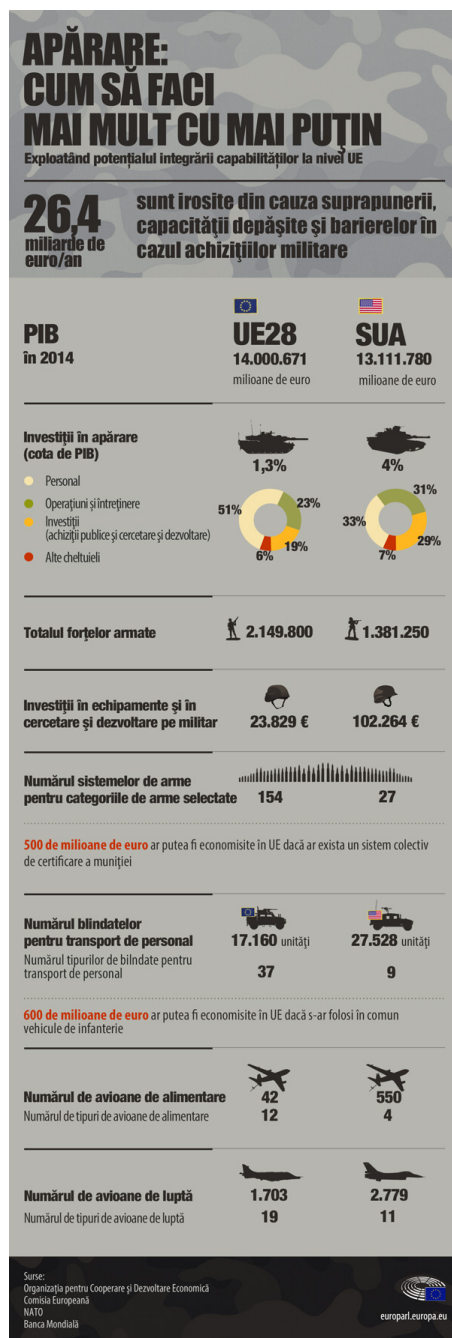
Războiul Rusiei împotriva Ucrainei a subliniat necesitatea ca UE să-și consolideze strategia de apărare și să accelereze producția de arme.

La 13 iulie, Parlamentul a dat undă verde finanțării de 500 de milioane EUR pentru a ajuta industria UE să își mărească producția de muniție și rachete pentru a crește livrările către Ucraina și pentru a ajuta țările UE să reînnoiască stocurile, prin [Actul privind sprijinirea producției de muniție \(ASPM\)](#).

Pe 12 septembrie eurodeputații au aprobat [consolidarea industriei europene de apărare prin Legea privind achizițiile comune \(EDIRPA\)](#) pentru a sprijini țările UE la achiziția în comun de produse de apărare, cum ar fi sisteme de arme, muniții și echipamente medicale, pentru a ajuta la completarea celor mai urgente și importante lacune. EDIRPA își propune să stimuleze baza industrială și tehnologică europeană de apărare și să încurajeze cooperarea în domeniul achizițiilor de apărare.

Această decizie a urmat unui [acord încheiat între Parlament și Consiliu](#) în iunie 2023. Noul instrument va avea un buget de 300 de milioane EUR până pe 31 decembrie 2025. Achizițiile comune vor trebui să implice cel puțin trei state UE. Vor putea participa, de asemenea, Norvegia, Liechtenstein și Islanda.

Noua legislație mai necesită aprobarea oficială în Consiliu pentru a putea intra în vigoare.

Cooperarea în domeniul militar

Mai multe informații

[Întărirea apărării europene: achiziții comune de arme](#)